

Med støtte fra
TrygFonden

KAN VI NEDBRINGE UNGES ALKOHOLFORBRUG?

Adjunkt Lotte Vallentin-Holbech

Professor Sarah W. Feldstein Ewing

Lektor Kristine Rømer Thomsen

Samarbejdspartnere

Professor MSO Anette Søgaard Nielsen

SSP-konsulent Jacob Fyhn Andrup Aastrup

CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

DEN NATIONALE ALKOHOL KONFERENCE
4. APRIL 2022

LOTTE VALLENTIN-HOLBECH
KRISTINE RØMER THOMSEN

UNGE OG ALKOHOL

- Et højt forbrug af alkohol er forbundet med bl.a. mindre indlæring i skolen og alvorlige ulykker
- Højt forbrug af alkohol i ungdommen kan føre til et problematisk brug af alkohol senere i livet
- Mange forebyggende alkohol-kampagner har tidligere anvendt negative eller moraliserende budskaber
- Få indsatser har haft succes med at opnå målbare ændringer i adfærd

Formål med studiet

- TILPASNING AF EN SAMTALE-BASERET INDSATS TIL DANSKE 1.G ELEVER
- GENNEMFØRBARHED AF DEN TILPASSEDE INDSATS PÅ DANSKE GYMNASIER
- PRÆLIMINÆR EFFEKTER AF DEN TILPASSEDE INDSATS - REDUKTION I BRUG AF ALKOHOL OG RELATEREDE NEGATIVE KONSEKVENSER

UNGES ALKOHOLKULTUR

- Alkohol er tæt forbundet med unges sociale liv
- At drikke meget alkohol opleves ikke som problematisk
- En forventning om og udbredt accept af et øget forbrug af alkohol ved start på gymnasiet (fx intro-fester)

UDVIKLING OVER TID

- Ingen ændring i antal unge der nogensinde har drukket alkohol
 - 94% (2014) → 93% (2019)
- Stigning i andelen af unge der ugentlig drikker alkohol
 - 20% (2014) → 25% (2019)

8 ud af 10 unge mener, at det skal være okay at sige 'nej tak'

(UngMap 2014-2019)

ÆNDRINGER I FORBRUG AF ALKOHOL UNDER CORONA

Voksne (25-98 år):

- Drak lidt mindre end normalt (fx Kilian et al., 2021)

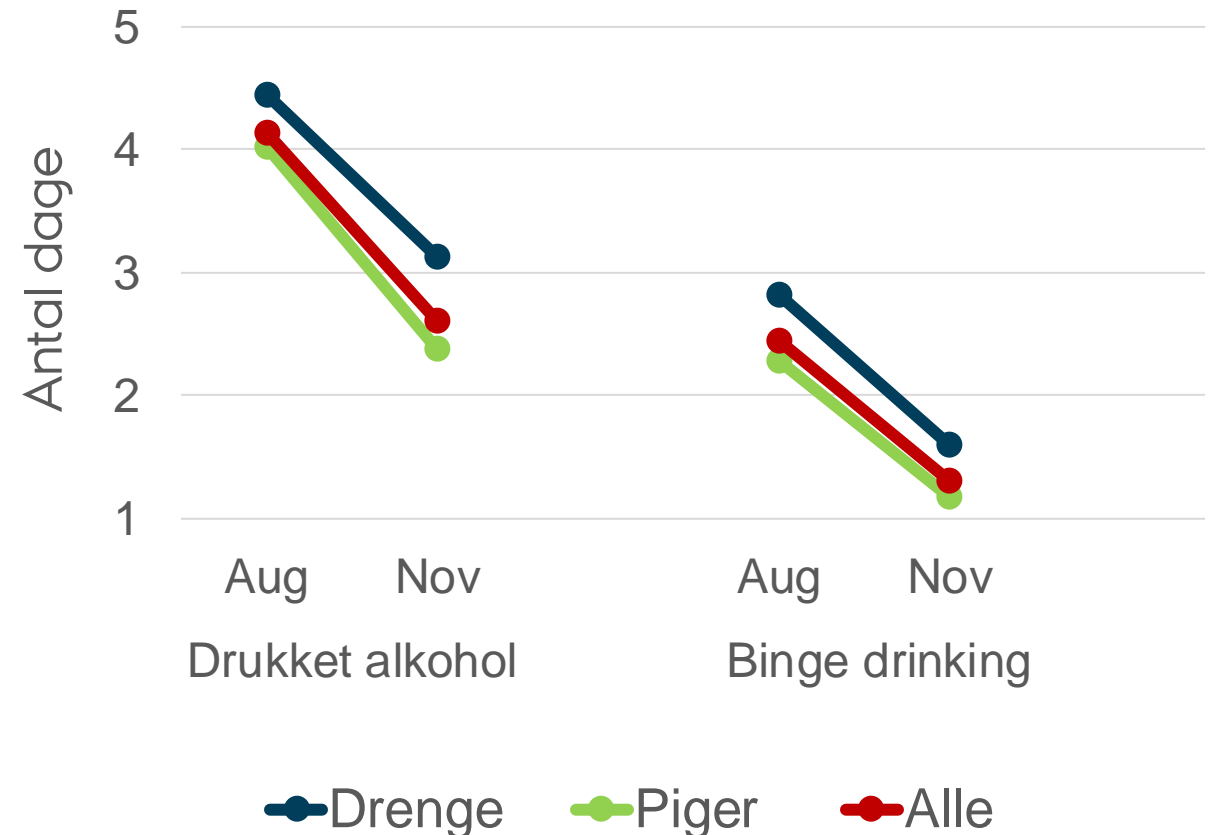
Unge voksne (18-25 år):

- Drak lidt mere end normalt (fx Papp et al., 2021)

Vores 2020 studie (352 16-18 årige):

- Halvering i antal drikke-dage og dage med binge-drinking
- Max antal genstande
 - Drenge drak 3 genstande mindre
 - Piger drak 1 genstand mindre

Vores studie: Signifikant fald i forbrug i 1G/HF

HVORFOR BRUGE METODEN DEN MOTIVERENDE SAMTALE?

Vi vil udforske unges brug af alkohol og deres motivation til at forandre risikoadfærd – på deres egne præmisser

- Studier fra bl.a. USA viser, at metoden den *Motiverende Samtale (MI)* kan mindske alkoholforbrug og relaterede negative konsekvenser (fx Feldstein Ewing et al, 2012)
- Forudsætter *ikke*, at de unge ser deres alkoholforbrug som problematisk
- Den åbne og ikke-dømmende tilgang er velegnet til unge
- Den Motiverende Samtale er ikke afprøvet som forebyggelsesstrategi i DK

DEN MOTIVERENDE SAMTALE I GRUPPER

- Gruppelederen anvender empatiske samtaleteknikker til at styre samtalen, så deltagerne får et trygt rum til at tale om – og dermed få overblik over – egne tanker og ideer ift. en potentiel forandring
- Særlig opmærksomhed på:
 - At skabe tryghed, samhørighed og fælles narrativ
 - At samtaler mellem deltagerene skaber empati og autonomi
 - At undgå polarisering og normalisering

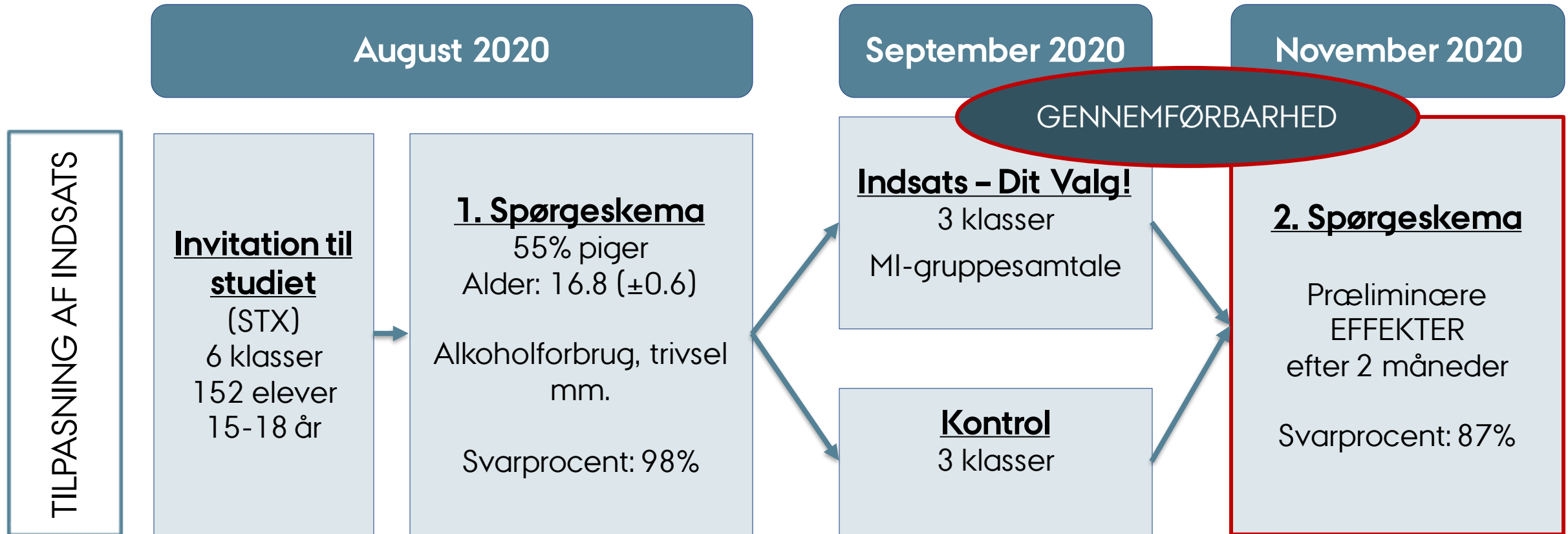
DEN MOTIVERENDE SAMTALE I GRUPPER

- 2 gruppesamtaler af 60 minutter
- Grupper af 5-7 1.G-elever (kønsopdelte; 16.8 år)
- Emner ved 1. gruppesamtale:
 - Fortæl din historie
 - Gevinster ved ikke at drikke
 - Social pejling – hvad synes de andre?
- Emner ved 2. gruppesamtale:
 - Personlige værdier
 - Link mellem værdier og adfærd
 - Planer og fremtidige valg vedr. alkohol (er der noget, der står i vejen for det, du gerne vil opnå?)

Med støtte fra
TrygFonden

PILOTSTUDIE: DESIGN

KAN DET GENNEMFØRES?

Kunne indsatsen integreres i skoledagen?

- Skolen sørgede for lokaler og gav eleverne besked.
- På trods af pandemien holdt rektor fast i aftalerne, så vi kunne gennemføre "Dit Valg!" og spørgeskemaundersøgelserne.

Mødte eleverne op til MI samtalerne, og var de engagerede?

- 99% deltog i mindst én MI-samtale
- 84% deltog i begge MI-samtaler
- Langt de fleste elever var engagerede i samtalerne
- Fravær primært pga. egen sygdom eller isolation ifbm. Covid-19

Ja

VAR ELEVERNE TILFREDSE?

82% var tilfredse med MI-samtalerne

80% ville anbefale andre elever at deltage

Generelt var eleverne glade for at:

- Alle havde god mulighed for at udtrykke sig, som de ville pga. de trygge rammer
- Opleve hvor frit rummet var til taletid, mangfoldighed og forståelse
- Det var lærerigt, fordi der var rum til at reflektere over det at drikke, og hvad det indebærer

HVAD GJORDE MEST INDTRYK?

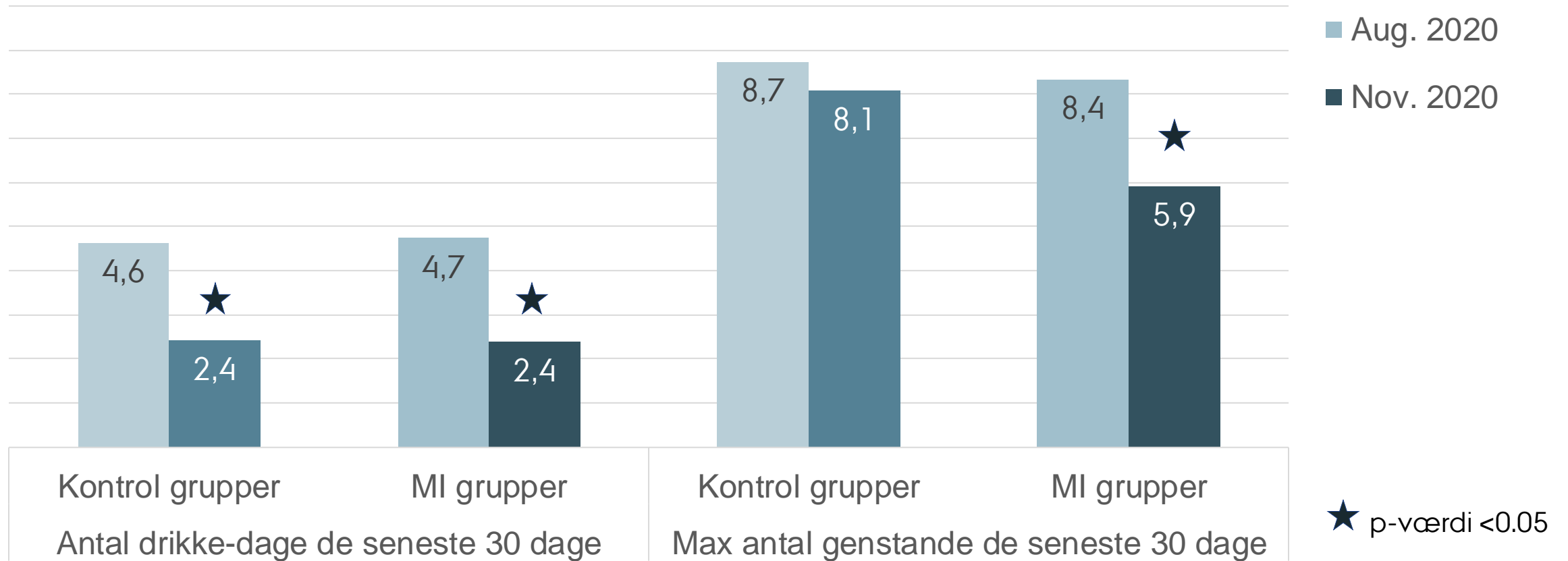
Det mange af eleverne tog med sig fra gruppe-samtalerne var:

- At de lærte deres klassekammerater at kende på en ny måde
- At de ikke behøver at drikke alkohol for at være med i fællesskabet, og at det – ikke at drikke – er accepteret af de andre
- Hvor meget alkohol kan blive brugt i situationer, hvor det ikke er nødvendigt
- Hvilken fysisk OG social indvirkning alkohol har på både en selv og andre

”Jeg er begyndt at reflektere mere over, hvor meget jeg drikker og hvorfor. Tak.”

PRÆLIMINÆRE EFFEKTER AF PILOTSTUDIET

Ændringer i elevernes brug af alkohol

VORES ERFARINGER

OMSTÆNDIGHEDER

- Generelt drak unge betydeligt mindre under Corona-nedlukningen

GENNEMFØRBARHED

- Stor tilslutning til og tilfredshed med MI-samtalerne og god støtte fra gymnasiet

EFFEKTER AF PILOT-STUDIET

- Flere elever tænker mere over deres egne valg ift. at drikke alkohol
- Signifikant reduktion i max antal genstande, de unge drikker til fx en fest - på trods af Corona

TAK TIL

Alle elever, lærere og administrativt personale

Sidsel H. Karsberg, adjunkt, Center for
Rusmiddelforskning

Lotte Kramer Schmidt, Cand.med., Ph.d., Syddansk
Universitet

Anette Søgaard Nielsen, professor MSO, Syddansk
Universitet

Jacob Fyhn Andrup Aastrup, kriminolog, SSP
Horsens

Mads Uffe Pedersen, professor, Center for
Rusmiddelforskning

Birgitte Thylstrup, lektor, Center for
Rusmiddelforskning

Morten Hesse, lektor, Center for Rusmiddelforskning

Med støtte fra
TrygFonden

CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

DEN NATIONALE ALKOHOL KONFERENCE
4. APRIL 2022

LOTTE VALLENTIN-HOLBECH
KRISTINE RØMER THOMSEN

REFERENCER

- Das, Jai K., Rehana A. Salam, Ahmed Arshad, Yaron Finkelstein, and Zulfiqar A. Bhutta. 2016. 'Interventions for Adolescent Substance Abuse: An Overview of Systematic Reviews', *Journal of Adolescent Health*, 59: S61-S75.
- ESPAD Group. ESPAD Report 2019: Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. Luxembourg: EMCDDA Joint Publications, Publications Office of the European Union; 2020.
- Feldstein Ewing, S.W, S Walters, and J Baer. 2012. 'Group motivational interviewing with adolescents and young adults: Strengthening the developmental fit.' in Christopher C. Wagner and Karen S. Ingersoll (eds.), *Group Motivational Interviewing* (The Guilford Press: New York, NY).
- Graupensperger S, Fleming CB, Jaffe AE, Rhew IC, Patrick ME, Lee CM. Changes in Young Adults' Alcohol and Marijuana Use, Norms, and Motives From Before to During the COVID-19 Pandemic. *J Adolesc Health*. 2021;68(4):658-65.
- Kilian C, Rehm J, Allebeck P, Braddick F, Gual A, Barták M, et al. Alcohol consumption during the COVID-19 pandemic in Europe: a large-scale cross-sectional study in 21 countries (preprint). 2021.
- Meyer MKH, Lundgaard PB, Zachariassen E & Christensen ASP. Unges alkoholvaner i Danmark 2019. København: Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba; 2020.
- Papp LM, Kouros CD. Effect of COVID-19 disruptions on young adults' affect and substance use in daily life. *Psychol Addict Behav*. 2021;35(4):391-401.
- Pedersen, M. U., Pedersen, M. M., & del Palacio Gonzalez, A. (2020). *Trivsel og brug af rusmidler blandt danske unge 2014-2019 [Wellbeing and substance use among Danish youth 2014-2019]*. Aarhus University.

CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET